

Eläkesäätiöitä ja eläkekassoja sekä sairauskassoja ja hautaus- ja eroavustuskassoja koskevien määräysten ja ohjeiden 11/2021, 12/2021, 15/2021, 16/2021, 4/2015 ja 1/2011 muutokset sekä VA, VB, VD, VO- ja KA-tiedonkeruulomakkeet ja niiden täyttöohjeet: Yhteenveto ja palaute lausunnoista

Viittaus	Kommentit perusteluineen (ja mahdollinen muotoiluehdotus)	Finanssivalvonnan vastaus
Työeläkevakuuttajat Tela ry	Ei lausuttavaa	
Finanssiala ry	Ei lausuttavaa	
Sosiaali- ja terveysministeriö /	Sosiaali- ja terveysministeriö pitää hyvänä, että määräykset ja ohjeet on kirjoitettu selkeällä tavalla poistamalla tekstistä aiemmin kumotut osiot. Tämä helpottaa eläkelaitosten asemaa ohjeiden ja määräysten noudattamisessa.	
Vakuutuskassat ry / Määräykset ja ohjeet 12/2021	Kohta 5. 1 Kassojen sijoitustoiminta voi olla hyvin vähäistä ja sijoitustuotteena usein turvaavasti hajautettu rahasto tai rahastoja. Sijoitussuunnitelman vaatimukset tällaisessa tilanteessa vaikuttavat ylimitetuilta ja lisäävät varsinkin pienille kassoille hallinnollista taakkaa. Esitämme, että Finanssivalvonta voisi harkita raja-arvoja ja sijoitussuunnitelmasta vapauttamista esim. tilanteissa, joissa sijoittamistuotteet ovat vähäisiä ja sijoitettava määrä suhteessa liikevaihtoon pieni.	Finanssivalvonta toteaa, että vakuutuskassalain 5 luvun 2 §:n mukaan kassan tulee tehdä sijoitussuunnitelma. Hallituksen esityksen (HE 28/2021) mukaan säännöksen tarkoituksena ei ole velvoittaa laatimaan sijoitussuunnitelmaa, jos varoja ei sijoiteta. Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset sijoitussuunnitelmasta. Finanssivalvonnalla ei ole valtuutta antaa määräystä, jonka perusteella sijoitussuunnitelmaa ei tehtäisi.

Vakuutuskassat ry / Määräykset ja ohjeet 12/2021	Kohta 6.4 koskien omaisuudenhoitajien hoidossa olevien kirjanpitoa ja määräystä vähintään kuukausittain täsmäyttävää kirjanpitoa saatuihin saldobalansseihin pidämme kassojen suhteellisen vähäisen sijoittamisen tilanteessa kohtuuttomana vaatimuksena. Esitämme, että kirjanpidon täsmäytys tarkennettaisiin tilanteeseen, jossa tapahtuu realisointia tai omaisuuden hankintaa. Ajallisesti vähintään kuukausittaiset täsmäytykset tulisi muuttaa enintään neljännesvuosittain tehtäväksi.	Finanssivalvonta toteaa, että täsmäytykseen liittyvä ohje on hautaus- ja eroavustuskassoille voimassa olevaa ohjeistusta ja nyt se on laajennettu koskemaan myös sairauskassoja.
Vakuutuskassat ry / Määräykset ja ohjeet 16/2012	7.Tuloslaskelma, Tuloslaskelman kaava (s. 19) koskien Sairauskassa ja hautaus- ja eroavustuskassa. Vakuutusmaksutulossa on muutettu Kannatusmaksut "Vakuutusmaksuiksi". Vastaavaa muutosta ei ole tehty vakuutettujen vakuutusmaksujen osalta, vaan käytetään nykyisen lain mukaisesti "Jäsenmaksut". Esitämme nimikkeiden muuttamista vastaamaan uutta lainsäädäntöä siten, että Vakuutusmaksutulo eritellään "Osakkaan vakuutusmaksut" ja "Vakuutettujen vakuutusmaksut"	Finanssivalvonta tekee ehdotetut muutokset, koska sosiaali- ja terveysministeriö on muuttanut asetusta ehdotetusti.
Vakuutuskassat ry / Määräykset ja ohjeet 16/2012	7.2.1. Vakuutusmaksutulo. Vastaava korjaus (s. 21) kuin edellä. .. kaavan mukaisesti osakkaan vakuutusmaksuihin ja vakuutettujen vakuutusmaksuihin	Finanssivalvonta tekee ehdotetut muutokset, koska sosiaali- ja terveysministeriö on muuttanut asetusta ehdotetusti.
Vakuutuskassat ry / Määräykset ja ohjeet 16/2012	7.2.5 Korvauskulut/Hautaus- ja eroavustuskassa (s. 24) Kohdassa (30) Maksetut korvaukset teksti on seuraava: "Maksetut korvaukset sisältävät muut paitsi kassan sääntöjen mukaisina etuuksina...". Seuraavat kohdat koskevat Takaisinnostoja ja Korvausvastuun muutosta. Näin ollen kassan	Finanssivalvonta tekee ehdotetun muutoksen.

	sääntöjen mukaisia etuuksia ei tulisi olenkaan ilmoitettavaksi. Katsomme, että kohta 30 on virheellinen ja siinä tulisi ilmoittaa " Maksetut korvaukset sisältävät kassan sääntöjen mukaisina etuuksina tilikauden aikana maksamat korvaukset".	
Vakuutuskassat ry / Määräykset ja ohjeet 16/2012	9.5. Taseen liitetiedot/ Hautaus- ja eroavustuskassat: Kohta 9.5.3 on "Muiden lainasaamisten erittely" ja kohta 9.5.4 on "Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot". Näiden jälkeen puuttuu kohta "Oman pääoman muutokset" (vrt. sairauskassat 9.3.4) ja Vastuuvulka (vrt. sairauskassat 9.3.5)	Finanssivalvonta tekee ehdotetut lisäykset.
Vakuutuskassat ry / Määräykset ja ohjeet 11/2021	Konekielissä liitetiedoissa on vakuutusmaksut ilmaistu. "Vakuutusmaksut" ja Jäsenmaksut". Ne tulisi muuttaa muotoon: "Osakkaan vakuutusmaksut", "Vakuutettujen vakuutusmaksut" (vrt. kommentit määräyksestä 16/2012).	Finanssivalvonta tekee ehdotetut muutokset, koska sosiaali- ja terveysministeriö on muuttanut asetusta ehdotetusti.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Yleiset kommentit	Toivomme, että Finanssivalvonta ottaisi huomioon valvonnassaan eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toiminnan volyymin sekä erilaisuuden eli erityispiirteet työnantajakohtaisina laitoksina suhteessa vakuutusyhtiöihin.	Eläkesäätiöt ja eläkekassat harjoittavat lakisääteistä työeläkevakuutustoimintaa, kuten yhtiötkin. Lakisääteisen työeläkevakuutustoimintaa harjoittavien laitoksien vaatimukset ja edellytykset ovat määräyksissä ja ohjeissa lähtökohtaisesti samoja, jos lain vaatimukset ovat samankaltaisia. Finanssivalvonnan sääntelyssä on poikettu eläkesäätiöitä ja eläkekassoja koskevin osin muun muassa suhteellisuusperiaatetta soveltaen, jos se on ollut mahdollista ja valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 11/2021 kohta (23)	Finanssivalvonta toivoo, että kelpoisuusvaatimukset saatettaisiin etukäteen ehdokkaita asettavien tahojen sekä nimityspäätöksen tekävän hallintoelimen tietoon (23). Jos valittavien jäsenten tulee täyttää kaikki kelpoisuusehdot jo etukäteen, se saattaa olla vastoin laissa edellytettyä	Laissa eläkesäätiöistä ja eläkekassoista on 4 luvun 8 pykälässä säädetty hallituksen jäsenen kelpoisuudesta. Laissa edellytetään hallituksen jäsenen täyttävän kelpoisuusedellytykset hänen toimiessaan hallituksen jäsenen tehtävässä. Mikäli henkilöllä ei ole pätevyyttä tehtävässä toimimiseksi, eläkelaitoksen on hyvä ottaa huomioon, että uusien jäsenten valinta tehtäisiin lähtökohtaisesti siten, että valinnan ja tehtävässä aloittamisen väliin jää riittävästi aikaa, jotta lain

	pariteettiperiaatetta, koska se edellyttäisi eläkesäätiön tai eläkekassan päättävän koulutettavista henkilöistä jo etukäteen ja sillä saatettaisiin vaikuttaa työntekijöiden mahdollisuuteen valita hallitukseen haluamansa henkilöt. Lisäksi jo vuosikausia jatkunut perinne työeläkevakuutusyhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa on ollut, että työeläkevakuutusyhtiöt ovat hallitukseen valituille jäsenille osoittaneet koulutussuunnitelman, jossa kelpoisuusehdot on täytetty vasta heidän valintansa jälkeen.	edellyttämä kelpoisuus olisi mahdollista hankkia ennen tehtävässä aloittamista.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 11/2021 kohta (26)	Määräyksen mukaan kohdan 26 mukaiset selvitykset hallituksen jäsenten kelpoisuusehtojen täyttämistä olisi toimitettava ennen kuin henkilö aloittaa toimessaan. Tämä voi tuottaa ongelmia joillekin eläkesäätiöille, mutta on mahdotonta eläkekassoille, koska eläkekassa tai valinnasta päättävät eivät voi tietää valittavien henkilöiden nimiä, koska valinnat suoritetaan vaalilla! ja eläkekassoissa valitut hallituksen jäsenet astuvat tehtäväänsä välittömästi valtakauden alkua. Laki ei eläkekassoilla mahdollista hallituksen jäsenten astuvan tehtäväänsä, kuin välittömästi kassankokouksen valinnasta tai vasta kalenterivuoden alusta.	Finanssivalvonta ei pidä ehdotettua muutosta tarkoituksenmukaisena, koska kyse on eläkelaitosten toiminnan järjestämisestä lain sallimissa rajoissa siten, että lain sekä määräyksien ja ohjeiden edellytykset kelpoisuudesta voidaan täyttää. Hallituksen jäsenen toimikaudesta säädetään ESKL 4:11 §:ssä seuraavasti: <i>"Hallituksen toimikausi päättyy viimeistään neljäntenä valinnan jälkeisenä tilikautena, joko uuden hallituksen valinnaan kokouksen tai edellä tarkoitettuna tilikauden päättyessä."</i> Lain mukaan on kuitenkin mahdollista suorittaa hallituksen jäsenten valinta siten, että valinnan ja tehtävässä aloittamisen väliin jää riittävästi aikaa eläkelaitoksen hankkia tarvittavat selvitykset ja varmistua siten hallituksen jäsenten kelpoisuudesta tehtäväänsä. Finanssivalvonta seuraa eläkelaitosten toimintaa hallituksen jäsenten valinnan osalta. Esimerkiksi eläkelaitosten sääntöjä voi muuttaa siten, että hallituksen jäsenten kelpoisuusedellytyksien toteutuminen on mahdollista lain sekä määräysten ja ohjeiden edellyttämällä tavoin.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / kohta (29)	Määräyksen mukaan Finanssivalvontaa olisi tiedotettava hallituksen jäsenen valinnasta viimeistään 2 viikkoa ennen kuin hallituksen jäsen aloittaa toimessaan. Viittaamme edellisiin selvityksiin.	Kuten edellä

	Hallituksen jäsenet valitaan vaaleilla, eikä vaalien tulos ole tiedossa ennen vaalien järjestämistä. Vaatimus ei perustu lakiin ja ainakin eläkekassoille määräystä on mahdotonta täyttää.	
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry /	Finanssivalvonnalle toimitettavassa muutosilmoituksessa mainitaan, että hallituksen jäseniä koskevaan muutosilmoitukseen on liitettävä pöytäkirjat henkilövalinnat suorittaneiden toimielinten niistä kokouksista, joissa valinnat on tehty. Koska valinnat tehdään/todetaan vasta kokouksessa, ei henkilöiden nimiä voi olla etukäteen tiedossa eikä muutosilmoitukseen voi liittää pöytäkirjoja etukäteen. Toivomme, että myös eläkesäätiöiden ja eläkekassojen ohjeisiin täydennetään vastaavasti kuin työeläkevakuutusyhtiöille, että muutosilmoitus ei tarvitse lähettää uudelleen valittavista henkilöistä.	Finanssivalvonta muuttaa ohjeiden kohtaa vastaamaan työeläkeyhtiöiden ohjeistusta asiassa. Kuitenkin on hyvä huomata, että vakuutukset tulee tehdä ja toimittaa Finanssivalvontaan ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen 1.1.2022 uudelleen valittaessa hallituksen jäseniä.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Luku 7 Sisäinen tarkastus	Laissa ei säädetty eläkesäätiöille ja eläkekassoille velvollisuutta sisäisen tarkastuksen järjestämiseen, mutta asiaa kyllä selvitettiin. Tätä ei ehdotettu, koska otettiin huomioon eläkesäätiöt ja eläkekassat työeläkeyhtiöitä huomattavasti pienempinä toimijoina, eikä katsottu kohtuulliseksi tai tarpeelliseksi hallintosääntelyn lisäämistä tässä suhteessa. Lain perusteluihin ei valitettavasti tullut asiasta toteamusta. Mielestämme, Finanssivalvonnan ei tule antaa asiasta suositusta, koska asia ei perustu lakiin. Määräyksissä ja ohjeissa ei myöskään tähän saakka ole ollut suosituksia, joka olisi uusi lisäys Finanssivalvonnan eri asteisiin ohjeisiin, kannanotoihin ja määräyksiin. Lisäksi suositus saatetaan	Finanssivalvonta ei pidä lausunnossa ehdotettua muutosta tarkoituksenmukaisena ottaen erityisesti huomioon, että kyse on sosiaaliturvaan kuuluvaa lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavista eläkelaitoksista. Finanssivalvonnan kaikkien määräysten ja ohjeiden alussa on kuvattu määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne. Määräys- ja ohjeissa ”Ohje”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä, mutta lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

	tulkita yhtä velvoittavaksi, kuin ohje.	
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 15/2012	1. sivu 61 Tase. Otsikosta pitäisi poistaa sana "Elä- kekassa" tai myös lisätä eläkesäätiö, koska eläkesäätiöille ei ole olemassa tasetta määräyk- sissä. 2. sivu 47, kohdat 13 ja 15, pitäisi uuden lain mukaan koskea myös eläkekassoja.	Finanssivalvonta korjaa mainitut kohdat ehdotuksen mukaisesti.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 15/2012	1. Kannatusmaksu -sana pitäisi muuttaa vakuutus- maksuksi sivu 47 kohdat 14 ja 15. 2. Eläkevastuu -sana pitäisi muuttaa vastuuvélaksi sivu 8, kohta otsikko 14.2.13, sivu 11 kohta 5, sivu 17, kohta (17), sivu 32 kohta 16 ja sivu 87, kohta 40. 3. Työnantaja -sana pitäisi muuttaa osakkaaksi sivu 47, kohta 13, sivu 77, kohta 9, sivu 77, kohta 10 ja sivu 83 sijoitusten käypää arvoa ja arvostamista koskevat sarakkeet. 4. Eläkesäätiön toimintapiiri pitäisi muuttaa vakuu- tetuiksi, koska sekä eläkesäätiön että eläkekassan toimintapiirillä tarkoitetaan tulevassa laissa niitä osakasyrityksiä, jotka voivat vakuuttaa työntekijänsä eläkelaitoksessa: sivu 16, kohta 16, sivu 30, kohta 103 ja sivu 58 kohta 103.	Finanssivalvonta korjaa mainitut kohdat ehdotuksen mukaisesti.

FIVA 19/01.00/2021

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Muutosilmoitus	Vakuutuskassan muutosilmoitus. Onko tarkoitus, että muutosilmoitus koskee vain vakuutuskassoja eikä lainkaan eläkesäätiöitä ja eläkekassoja?	Muutosilmoitus ei ollut lausunnolla, koska se ei ole osa määräyksiä ja ohjeita. Finanssivalvonta toteaa, että muutosilmoituksella ilmoitetaan Finanssivalvonnalle eläkesäätiöiden, eläkekassojen ja vakuutuskassojen hallinnon jäsenten muutoksista.
--	--	--